

velikem glavnem stanu dne 1. in 2. julija pod predsedstvom Njegovega Veličanstva cesarja temeljito razgovarjali. Podati morem seveda le splošne vodilne smeri, ki so se dočile.

Vprašanje na vzhodu.

Držimo se v Brest Litovskem sklenjenega miru in hočemo, da se mir lojalno izvede. To je volja vodstva nemške države in jo v tem podpira vrhovno vojno vodstvo. Izpeljave v Brest-Litovskem sklenjenega miru ne oviramo mi, marveč težava je v tem, ker so, kakor veste, razmere v Rusiji še vedno izredno negotove. Po naši sodbi verjamemo lojalnosti sedanje ruske vlade nasproti nam. Toda, ne moremo pa brez pogojno misliti, da je sedanja ruska vlada dovolj močna za izpeljavo njenih nam danih obljub povsod. Sedanji russki vladi nočemo delati nobenih težkoč in se držimo le lojalno brest-litovskega miru in storimo, kar moremo, da ga izvajamo.

Kakoršne so razmere zdaj, se pojavljajo neprestano zopetljaji, neprestano se pojavljajo prepriki ob obmejnih ozemljih, neprestano stori kaj ta ali druga majhna vojna skupina. A ponavljam še enkrat: Mi se držimo brest-litovskega miru in hočemo mir lojalno izvesti in se hočemo s sedanjem vlado lojalno pogačati.

Vi vsi, še ste pod vstisom strašnega zločina v Moskvi, napada, ki so ga tam izvedli na našega poslanika, dejanje proti mednarodnemu pravu, ki ne more hujše kričati v nebo. Vse sledi kažejo, da se s sedanjem rusko vlado zapletemo zopet v vojsko, v stanje, kateremu se nameravamo najživahnejše izogniti. Nočemo z Rusijo nove vojske. Sedanja russka vlada hoče mir in ga tudi potrebuje ter jo v njenem miru naklonjenem stremljenu podpiramo.

Sicer je pa tudi resnica, da pretresajo rusko državo različna politična stremljenja, stremljenja stranke kadetov, stremljenja takozvanih socijalnih revolucionarjev. — Držimo se stališča, da se s sedanjem rusko vlado lojalno pogajamo, da ne podvzamemo ničesar, kar bi lahko škodovalo stališču russke vlade, toda naše ušesa in oči so odprte, da se ne budem pustili presenetiti vsled morebitnega nenadnega preobratu. Spominjam se le besede, ki jo je izpregovoril enkrat Gorčakov: „Nemci smo, toda gluhi nismo.“

Ne spuščamo se v nobene politične protiboke, toda pazljivo poslušamo, kam gre smer v Rusiji. To stališče zavzemam, o tem stališču se je dosegla najjasnejša jasnost in napopolnejši sporazum vseh udeležencev pri razgovorih 2. julija v velikem glavnem stanu.

* * *

Sožalnica cesarja Karla za Mirbachom.

K.-B. Berlin, 11. julija. Njegovo Veličanstvo cesar Karl je povodom umora grofa Mirbacha poslal Njegovemu Veličanstvu cesarju Viljemu sledečo brzjavko:

Vest o umoru Tvojega poslanika grofa Mirbacha me je napolnila z najiskrenejšim obžalovanjem nad usodo te žrtve zvestega izpolnjevanja dolžnosti, obenem pa tudi s privičnim ogorčenjem nad bojnimi sredstvi, ki se z največjo brezvestnostjo uporabljajo proti našim svetim interesom. Povzročitelji tega strašnega zločina so se pred Bogom, pred človeštvtom in pred svetovno zgodovino za vse čase osramotili. Neomajno trdno pa je moje prepričanje, da čim nivčrednejše postaja vse to početje, tem bližje smo našemu svetemu cilju. Z najglobljim sožaljem in vedno v zvestem prijateljstvu Tvoj Karl.

Njegovo Veličanstvo cesar Viljem je odgovoril:

Sprejmi mojo prisrčno zahvalo za toplo sočutje, ki si mi ga izrazil povodom peklenškega zločina v Moskvi, katerega obžalovanja vredna žrtev je postal moj poslanik. Njegova zvesta in odgovornosti polna delavnost v službi domovine in naše skupne stvari, se je s tem nenadoma prezgodaj končala. Upajmo, da se bode posrečilo brezvestnega

povzročitelja tega strahopetnega čina razkrinati in osramotiti. Vedno tvoj zvesti priatelj Viljem.

pl. Hintze.

Dr. pl. Kühlmann, nemški državni tajnik je moral odstopiti. Slika nam kaže nje-

Konteradmiral v. Hintze.

govega naslednika, kontreadmirala pl. Hintze. Ta uživa simpatije večine in tudi velja mnogo pri cesarju Viljemu, ki ga čista posebno kot poznavalca russkih razmer.

Vinogradniki, pazite na peronosporo in oidij.

(Poročilo deželne sadarske in vinorejske šole v Mariboru.)

Peronospora, pospeševana od vlažnega vremena, se poraja ne samo na listju ampak tudi na grozdju. Tisti, kateri so dosedaj samo enkrat škropili, naj izvršijo še drugo škropljenje nemudoma in naj pri tem tudi grozde močno poškropijo. Škropiti pa se mora najmanj trikrat med časom od 10 do 14 dni, ker se je drugače nadejati, da nastopi peronospora v tem letu zelo občutljivo. Ako delavske razmere in množina galice dopuščajo, izvršiti je še četrto škropljenje in sicer sedaj ali najpozneje do konca tega meseca. Škropilna tekočina naj obstoji iz $1\frac{1}{2}$ kg galice in 2 kg apna na 100 litrov vode. Pri peronosporo-občutljivih vrstah, pri bujno raščajočih trtah v globinah in nizkih legah se vzame 2% raztopina.

Poraja se tudi že oidij ter sta posebno silvanec in gutedel v spodnjih legah tu pam tam že prav močno napadena. Žal, da manjka najboljše varstveno sredstvo, fino zmleto rumeno žveplo. Ako še ga morebiti ta ali oni vinorejec poseduje, naj ga takoj, kakor hitro opazi kako okuženje, uporabi in sicer tako, da grozde enakomerno popraši.

Takozvano sivo žveplo, ki se je kot nadomestilo v tem letu izdal in ki vsebuje komaj 40 odstotkov žvepla, je sicer tudi učinkujoče in naj se ga porablja pri pomanjkanju prejimenovanega. Njegov učinek, kar je umevalo iz žveplo vsebine, ni tako gotov, kakor isti rumenega žvepla. Ako je grozde že precej razvito, opravi se ga naj le sam tam, kjer se bolezen poraja; njegov močni, neprijetni duh se deli pozneje z vinom in ga je zelo težko odstraniti.

Natriumthiosulfat (žveplenokisl natron) se rabi tudi kot nadomestilno sredstvo, nima take vrednosti, a je pri pomanjkanju česar boljšega vendar priporočljiv. Na podlagi zadnjeletnih poizkušenj naj se ga dodene priravljeni škropilni tekočini 1 kg in naj se skozi fenotaleinpapir prepriča, če ne bi imela tekočina po tem dodatku razjedljivega učinka. V tem slučaju se mora papir rudeče barvati, v nasprotnem slučaju se pa mora še apna dodati, dokler papir ni zadobil rudeče barve. Tam, kjer je bolezen že nastopila, naj se s tako škropilno tekočino posebno ravna, pri čemur se grozde kakor najbolj mogoče močno poškropi, tako, da se jih s tem opere.

To se tudi naj takoj izvrši, ker pozneje, da zaradi zadobi grozde že belo prevlako, se tekočina slabu drži. Iz nam neznanih vzrokvinogradniki večkrat kljub mnogim naročit vam natriumthiosulfata niso, ali le v nezdostni meri dobili.

Že nekaj let sem razdeljuje okrajno zastopstvo Radgone vinogradnikom Rhusmocalcin (neko žvepleno-apnena mešanica), kateri se porablja v mešanici 1 deli Rhusmocalcina na 60 delih vode. S tem so tamožni vinogradniki zelo zadovoljni in se raditega na to sredstvo prav vrlo opozarja. Kraj, kjer se ga kupi, se izve pri omenjenem okrajnem zastopu.

Ako tudi to sredstvo ni več za dobiti, se mora poseči po drugih, ki sicer v svojih učinkih tudi niso polnovredni a vendar v sili in misli, pomagaj, s čim si zamoreš, v poslovne pridejo. K temu spada apneno mleko, s čim se grozde enakomerno pobeli; tudi apneni prah in lesni pepel se zamoreta končno v to svrho rabiti.

Pred nekaterimi leti je baje kazalo v Ptiju škropljenje z mešanico 5 kg apna, 3 kg sode in 2 kg soli na 100 litrov vode, s čim se je grozde poškropilo, dober uspeh.

Fr. Zweifler.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Iz Ptuja se nam poroča: Dne 9. februarja 1918 pod pokroviteljstvom garnizijskega poveljnika gosp. obersta Franca Wagner vršči se zabavni večer prirejen od feldvebeljev in drugih garnizije Ptuj, podal je prav zadovoljiv čisti dobitek, ki se je porabil za vdove in sirote umrlih vojnikov mesta Ptuj-Breg, ter nadomestnih bataljonov saperjev I. in II. in nadomestnega trenskega depota Ptuj. V ta namen se je torej porazdelilo: občini Ptuj 3000 K., nadomestnemu saperskemu bataljonu I. 1000 K., nadomestnemu saperskemu bataljonu II. 1000 K. in nadomestnemu trenskemu depotu 347 K.

Nov vlak iz Maribora v Gradec. Od 15. t. m. sprejema jutranji vojaški vlak, ki vozi ob 7. uri 4 minut proti Gradcu, v Mariboru tudi civilne potnike. V Gradec privozi vlak ob $\frac{1}{10}$. uri. Ta vlak ima tedaj zvezzo z jutranjim lokalnim vlakom Ptuj-Maribor, ki vozi ob $\frac{1}{6}$. uri zjutraj od Ptuja.

Prepoved prometa z nahrbtniki z zgodnim krompirjem in žitom. Ces. kr. namestništvo v Gradcu je promet z nahrbtniki v okrajih Maribor in Ptuj do 28. julija 1918 zaprla. Od 29. julija naprej se otvorí promet za nakupovanje krompirja pri pridelovalcu proti uradnim potrdilam. Istočasno se razglaša, da je nakup in prodaja žita kakor sedaj tudi za naprej prepovedano. Ta zatvorba se bode z vso strogo postavje izvrševala. Na cestah in kolodvorih bodo nastanjeni vojaški oddelki kot kontrolni organi. Svari se torej vsakogar strogo pred nakupovanjem ali prodajo ranega krompirja in žita. Razven odvetja blaga bode se zadezte z vso strogo kaznovo. — Kakor se je dognalo, se je potom prometa z nahrbtniki vršila tudi verižna kupčija z navjanjem cen.

Žrtev zoperstavljanja in nepokornosti. Večkratni deserter posestnik J. Potrč pri Sv. Urbangu pri Ptiju bil je od orožnika, katemu se je parkrat iztrgal in na vse pretege zoperstavljal ter ga končno tudi ranil, ustreljen. Bodite torej pametni in ne zoperstavljajte se, saj so posledice tega le za vas slabe.

Središče. Kakor se iz Zibike poroča, umrl je tamkaj na svojem posestvu na Tinškem bivši središki učitelj Simon Strenkl. Vsi njegovi nekdanji učenci — in ti so skoraj vsi farani središki — obvarovali mu bodo blag spomin. Naj v miru počiva!

Lisice pojavile so se posebno v velikem številu v ptujskem okraju. Lovcem manjka streliva in je tudi ta posledica vojne krive,

da ta, posebno kuretnini škodljiva roparska žival tako mnogoštevilno nastopa.

Kaj delajo z našim bučnim oljem. Centrala za olje in mast nakazala je v letošnji spomladi tovarni bučnega olja tvrdki Thomas Kainz v Framu več vagonov bučnih jedor v izdelovanju olja. Oljnatate pograde je tvrdka morala oddati centrali za mivo; olje pa, (45 hektolitrov), katero tovari v sedanjem času pomanjkanja masti in zažimbe v obče najpoglavitev uologo in dragocenje redilno snov za naše prebivalstvo, je moralna tvrdka po nalogu centrale oddati tovarni mila Georg Schicht v Aussig. V to svrhu poslala je tovarna mila tvornici olja sode, v katerih se je nahajalo prej mazilno olje za stroje, naj ji v istih poslije bučno olje, češ da se to olje ne bude rabilo za jedi, marveč da je namenjeno za tehnične izdelke! Iz tega je torej sklepali, da se bode rabili to dragoceno izvrsto in redilno olje za izdelovanje fine žajfe in drugih luskurijoznih olj in ljudstvo da naj trpi pomanjkanje, samo da si nekaterniki svoje nikdar polne žepe polnijo. Stvar je sicer tem bolj jasna, če si držimo pred očmi, da je gospod Georg Schicht član poslovnega odbora avstrijske centrale za mast. Resnica pa je, da prebivalstvo odkar se je ustanovalata „marljiva in skrbna“ centrala, v obče nobenega olja več ne dobi. In tako se godi z vsem v Avstriji. Umetno je, da tako škandalozno in vnebovpijoče ravnanje z življenskimi sredstvi ubogo in itak trpeče ljudstvo še bolj razburja. In ne bode se čuditi, če razburjenje lačnega prebivalstva enkrat vskipi do vrhunca . . .

Roparski napad. Neki gospod iz Celja se je vozil na progi Zagreb-Zidani most in je imel s seboj nahrbtnik s slanino. Lil je dež in noč je bila temna. Ker pa v vozovih ni bilo prostora, se je vozil na streh. Med Brežicami in Videm-Krškim se priplazita k njemu dva vojaka, mu iztrgata nahrbtnik ter ga zaženeta na tla, potem zbežita dalje po strehah vagonov. Na postaji Videm izstopi dotični gospod, kliče na pomoč; a nihče se ni oglasil. Nato jo ubere sam po progi proti Brežicam, misleč, da najde nahrbtnik. A kmalu ga doideta dve črni postavi. Bila sta dotična vojaka. Ko mu prideata blizu, mu posvetita z električno lučjo v obraz, da ga oslepita in vprašata, kaj hoče. Brez prerekanja sta ga potem napadla, mu vzela denar iz žepa in ga hotela umoriti. Sunek pa, ki mu ga je zadal vojak z bajonetom, je zdrknil po obleki, ne da bi ga ranil. Gospod se je nato napadalcem iztrgal iz rok in zbežal. Vojaka sta ga nekaj časa preganjala. Ves izmučen je dospel gospod na postajo in javil tam uradniku dogodek. — Tako daleč smo že prišli!

Koroške vesti.

Plemeniti čin. Celovški knez in škof dr. Adam Heftler je pozval svoje vernike, naj vzamejo v sedanjih težkih časih nekaj otrok o počitnicah na deželo in jih tam preskrbe.

Umorjen ruski vjetnik. Dne 29. junija so našli v Magereku blizu Celovca ob potoku truplo umorjenega Rusa. Truplo je našla pastirica, ki je iskala v grmovju pobeglo kravo. Izkazalo se je, da se gre za roparski umor. Umorjeni je bil priden delavec, 21 let star. Pri sebi je imel nad 200 kron, katere so mu morilci odvzeli.

Celovške novice. V Vrbskem jezeru so našli dne 7. t. m. truplo mlade žene, ki je bila že dalje časa bolna in je bržkone sama iskala smrt v vodi. Zapušča dvoje otrok in moža, ki je zdaj pri vojakih. — Orožniki v Anabihlu pri Celovcu so prijeli ruske vjetnike Franca Jasikerviča, Pečula, Jož. Kolerknoskiha ter srbskega vjetnika Svetko Dorislovica, ki so osumljeni, da so dne 28. junija blizu Dhorc oropali in umorili ruskega vjetnika Aleksandra Andruješa.

Požar. Ogenj je uničil dne 26. junija troje gospodarskih poslopij na Blatu pri Pliberku in sicer pri Godcu, Kristanu in Pongratzu. Ob 7. uri zvečer je začelo goreti na vrh strehe pri Kristanu, kjer

je zgorelo mnogo gospodarskega orodja in troje goved. Najbolj oškodovan je Pongratz; ker so bile hiše razen ene vse 1-sene, mu je zgorela tudi skoraj vsa hišna oprava. Sumi se, da je začgal po neprevidnosti s cigaretto ruski vojni vjetnik.

Divje koze se smejo na Koroškem strelijati že od 15. julija naprej. Prej je bil rok določen za dan 3. julija. S tem se hoče olajšati težkoče v ljudskem prehranjevanju . . .

Razno.

Uspeh 8. vojnega posoja. — 5763,4 milijonov krov do sedaj! Natančno končno vsoto še se bo le pozneje zamoglo naznaniti.

Feldmaršal Konrad v. Hötzendorf odstopil. Nj. Vel. cesar je pismo feldmaršala v. Hötzendorfa, v katerem prosi za odstop, sprejel, mu izročil pohvalno pismo za njegovo požravovanje v vojni in mu podaril dedni naslov grofa, ter ga imenoval za obersta vseh telesnih gard.

Medalja (svetinja) za ranjence. Cesar ustavnih je novo medaljo za ranjence. Ta je iz sive kovine s temno površino, okrogla in jo je nositi na zelenkasto-rudečem traku. Sprejaj kaže svetinja cesarjevo sliko, na drugi strani je latinski napis „laeso militi“ (ranjemu vojaku).

Vest o novih naborih se dementira in se poroča, da je vest o novih naborih, ki bi se naj že septembra vršili, neresnična.

Nova železniška zveza Dunaj-Ptuj-Trst. Dunajski mestni svet se je pred časom izrekel za dr. Dompierijev načrt, napraviti tretjo zvezo med Dunajem in Trstom čez Aspang, Ptuj in Celje. Mestni svet je sedaj svoje sklepe predložil železniškemu in vojnemu ministerstvu prošnjo, naj zadevo pospešuje. Ministerstvo je izvajalo, da je ta načrt iz vojaškega stališča pozdraviti, in da bo to železnično pospeševalo, če se poklicani faktorji izrečajo, da je tehnično mogoča. Dr. Weißkirchner in tržaški namestnik Fries Skene hočeta to jesen sklicati k posvetu radi te zvezne prizadete mesta in korporacije. Dr. Weißkirchner bo tudi dr. Dompierjevo prošnjo za predkoncesijo pri ministerstvu podpiral. Proti temu načrtu so baje mesta Maribor in Gradec, ker se boje, da bodo odkodované.

Pol milijona vjetnikov se je vrnilo že iz Rusije, kakor je poročal vojni minister Stöger-Steiner. Največ naših nahaja še se v Sibiriji, od koder jim je še težko nazaj priti. Vsak, ki se vrne iz jetništva, mora dobiti dopusta 8 tednov.

Tragična zamenjava. Na Simmeringu se je zgodil te dni tragičen slučaj. Gospa nekega trgovca je dobila 1. 1915. uradno obvestilo, da je njen mož padel na ruski fronti. Prosila je vojaške oblasti dovoljenja, da sme prepeljati mrtvo truplo na Dunaj, kar se ji je ugodilo. Popokali so ga na nekem dunajskem pokopališču. Po dveh letih pa se je omožila v drugič. A glej čudo! Te dni se je vrnil njen prvi mož zdrav in čil, kljub temu, da se je osebno udeležila njegovega pogroba. Oblasti pa bodo imele dovolj posla, reševati raznina pravna vprašanja. — In ta slučaj gotovo ne bo ostal sam, dogodilo se jih bo še več sličnih.

Čudo praktičnega in dobrega dobe čitatev. danes v inzeratnem delu našega lista. Pat. varnostni ključ „Viktoria“ je pri današnjih nesigurnih časih, ko se vsak dan dogajačajo tativne in vloni, dobrodošel gost vsakomur, ker onemogoči vsak vlon z nepravim ključem ali vitrihom.

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to tako pozno odredilo in — zakaj še se ne prepoje drugih sličnih listov.

Loterijske številke.

Gradec, 17. julija 1918:	6, 14, 55, 82, 69.
Dunaj, 13. julija 1918:	26, 60, 50, 56, 30.
Trst, 10. julija 1918:	66, 19, 71, 64, 39.
Linc, 6. julija 1918:	36, 51, 29, 12, 4.